

خلاصه مقالات منتشر شده در مجلات بین المللی گوارش و کبد

ترجمه و تلخیص: صادق مسرت

اثر بخشی غربالگری سرطان روده بزرگ با چندین مرتبه آزمایش خون مخفی در مدفوع به روش ایمونوشیمی

در یک بررسی که ۱۲۳۳۴۷ نفر (۶۹٪) از دعوت شوندگان بین سنین ۵۰ تا ۶۹ سالگی چند منطقه در ایتالیا در فاصله زمانی دوازده ساله (۲۰۰۲ تا ۲۰۱۴) شرکت کردند. هر دو سال یک مرتبه خون مخفی در مدفوع شرکت کنندگان به روش Immunochemical test یعنی شش بار انجام گرفت. در ۴/۱ درصد شرکت کنندگان خون مخفی به طور کلی مثبت شد. میزان مثبت شدن خون مخفی از ۵/۷ درصد در مرتبه اول به ۳/۶ درصد در مراتب بعدی تنزل کرد. در این بررسی بر حسب مثبت شدن خون مخفی ۷۸۱ سرطان روده بزرگ و ۴۷۱۳ بیمار مبتلی به آدنومهای پیشرفته تشخیص داده شد. میزان تشخیص سرطان بنا بر نتیجه اولین آزمایش مدفوع در مقایسه با نتایج دو سال بعد آزمایش مدفوع به میزان ۱۸٪ کاهش یافت ولی نسبت به سال های بعد ثابت ماند. به طور کلی در فاصله ۱۲ سال در ۸/۵ درصد شرکت کنندگان سرطان روده و در ۵۸/۹ درصد آدنوم های پیشرفته دیده شد. همکاران بررسی نتیجه میگیرند که غربالگری سرطان روده به کمک آزمایشات پی در پی خون مخفی در مدفوع پنج مرتبه هر دو سال به روش جدید شبیه غربالگری به وسیله کولونوسکوپی می باشد. غربالگری خون مخفی در مدفوع با متد ایمونوشیمی چنانچه هر دو سال تعقیب شود می تواند تشخیص سرطان روده را با مخارج کم بجای کولونوسکوپی امکان پذیر سازد.

Zorzi M, Hassan C, Capodaglio G, Fedato C, Montaguti A, Turrin A, et al. Long term performance of colorectal cancer screening programmes based on the faecal immunochemical test. *Gut* 2018;67:2124-30.

تکامل بروز چاقی در دوره خردسالی بسیار اهمیت دارد

خردسالان مانند بزرگسالان در دو دهه اخیر دچار بیماری چاقی شده اند. تکامل این چاقی و حفظ آن در دوره جوانی و بزرگسالی ناشناخته می باشد. در یک بررسی شامل ۵۱۵۰۵ کودک هنگام خردسالی (۵ تا ۱۴ سال) و جوانسالی (۱۵ تا ۱۸ سال) تغییرات و زیاد شدن BMI با سن مورد مطالعه قرار گرفت. نتایج نشان داد که کودکان در صورت داشتن وزن طبیعی در هنگام بلوغ هم این وزن را با گذشت سال حفظ و تقریباً ۵۳ درصد از جوانسالان چاق هم میزان چاقی خود را با زمان حفظ می کنند. ۹۰ درصد کودکان که در ۳ سالگی چاق هستند چاق می مانند. بالاترین شتاب بالا وزنی بین ۲ تا ۶ سالگی بلکه پیش از شروع رفتن به مدرسه نه در زمان رفتن به مدرسه بروز می کند. میزان درصد بالا وزنی یا چاقی در نوجوانان بیشتر در بچه هایی که هنگام تولد وزن بیشتری داشته اند دیده می شود. وزن کسانی که هنگام تولد وزن اضافی داشته اند هنگام جوانی در مقایسه با نوزادان با وزن طبیعی ۱/۵۵ برابر بیشتر بوده است.

Geserick M, Vogel M, Gausche R, Lipek T, Spielau U, Keller E, et al. Acceleration of BMI in early childhood and risk of sustained obesity. *N Engl J Med* 2018;379:1303-12.

اثر متوترکسات (Methotrexate) در حفظ بهبودی کولیت اولسروز بدون درمان استروئید

متوترکسات می تواند برای خاموش شدن علائم کولیت اولسروز بدون اینکه شدت التهاب و وجود زخم ها تغییر کند اثر بخش باشد. در یک مطالعه ۴۸ هفته که به مدت ۴ سال از ۲۰۱۶-۲۰۱۲ در ۳۷ مرکز علمی آمریکای شمالی انجام گرفت و در آن ۱۷۹ نفر با کولیت اولسراتیو فعال با سن ۱۶ تا ۷۰ سالگی شرکت داشتند ابتدا بیماران به مدت ۱۲ هفته با متوترکسات ۲۵ میلی گرم با تزریق پوستی هر هفته و دادن استروئید درمان شدند. چهار هفته بعد بیماران به دو گروه بطور راندوم تقسیم شدند. ۴۴ بیمار هر هفته با ۲۵ میلی گرم متوترکسات و گروه دیگر با پلاسیبو تا هفته ۴۸ معالجه شدند. قبل از هفته ۳۲، در ۶۰ درصد بیماران گروه متوترکسات و ۶۶ درصد گروه پلاسیبو به علت بروز علائم درمان نتوانست ادامه پیدا کند. عواقب جنبی در گروه متوترکسات زیادتیر از گروه پلاسیبو بود ($p = 0/03$) نتیجه بررسی نشان میدهد که متوترکسات در مقایسه با پلاسیبو به تنهایی قادر نیست از علائم بروز مجدد جلوگیری نماید.

Herfarth H, Barnes EL, Valentine JF, Hanson J, Higgins PDR, Isaacs KL, et al. Methotrexate is not superior to placebo in maintaining steroid free response or remission in ulcerative colitis. *Gastroenterology* 2018;155:1098-108.

پیوند مدفوع در بیماران مبتلی به سندرم روده تحریک پذیر

پیوند مدفوع افراد سالم در بیماران مبتلی به امراض روده در سال های اخیر مورد توجه قرار گرفته است. در یک بررسی راندومی دو سو کور ۶ ماهه ۵۲ بیمار مبتلی به سندرم روده تحریک پذیر (IBS) به دو گروه تقسیم شد. در یک گروه ۲۶ نفر شرکت کنندگان به مدت ۱۲ روز یا با کپسول پلاسیبو و یا کپسول با محتویات میکروب ها (Faecal microbiota transplantation) درمان شدند علائم بیماران و کیفیت زندگی قبل و بعد از ۳ و ۶ ماه مورد بررسی قرار گرفت. علائم بیماران و چگونگی کیفیت زندگی سه ماه بعد از شروع درمان در گروه پلاسیبو بهتر از گروه دیگر بود ($p < 0/012$) با وجود اینکه چگونگی ترکیب میکروب ها در مدفوع بیماران درمان شده با میکروبیوتا کاملاً فرق کرده بود. (Microbiota diversity) علائم بیماران با درمان بهتر نشد. شاید با بررسی با متدولوژی دیگر بتوان نتیجه رضایت بخشی را از پیوند میکروبیوتا مدفوع به دست آورد.

Halkjær SI, Christensen AH, Lo BZS, Browne PD, Günther S, Hansen LH, et al. Fecal microbiota transplantation alters gut microbiota in patients with irritable bowel syndrome: results from a randomized, double blind placebo-controlled study. *Gut* 2018;67:2107-15.

Carr PR, Weigl K, Jansen L, Walter V, Erben V, Chang-Claude J, et al. Healthy Lifestyle Factors Associated With Lower Risk of Colorectal Cancer Irrespective of Genetic Risk. *Gastroenterology* 2018;155:1805-15.

چگونگی خطر ایجاد سرطان (HCC) در بیماران مبتلی به کبد چرب غیرالکلی

بررسی گذشته نگری تعداد ۲۹۶۷۰۷ نفر از ۱۳۰ مرکز بیمارستان های دولتی در آمریکا که در فاصله ۲۰۰۴ تا ۲۰۰۸ تشخیص کبد چرب داده شده بود و تا آخر ۲۰۱۵ تعقیب شده بودند با گروهی که همان عدد سالم بودند مقایسه گردید. ۲۹/۹ درصد بیماران دیابت و ۷۰/۸ درصد آنها فشارخون بالا داشتند. در ابتدای بررسی فقط ۰/۴ درصد بیماران سیروز کبدی داشتند و در آخر بررسی میزان سیروز کبدی ۱/۴٪ شد. در گروه بیماران نسبت به گروه سالم میزان چاقی زیادتر بود. در این فاصله ۴۹۰ نفر از بیماران به HCC مبتلی شدند که ۱۰ برابر بیشتر از گروه کنترل بود بررسی پرونده بیماران نشان داد که ۲۰ درصد مبتلایان به سرطان کبد هنگام تشخیص سیروز نداشتند. سرطان کبد در مردان بیشتر از زنان و در افراد مسن بیشتر از جوان تران و در افراد متعلق به نژاد اسپانیا بیشتر از غیراسپانیاییها دیده شد.

نظر مترجم: باید در نظر گرفت که در مدت ده سال بررسی از میان پانصد نفر مبتلایان به کبد چرب غیرالکلی فقط یک نفر به سرطان کبد مبتلی می شود با وجود اینکه نسبت به کسانی که کبد چرب ندارند این عدد ده برابر بالاست. از آنجاییکه تقریباً همه کسانی که در کشورهای غربی و آمریکا زندگی می کنند هر روز به مقدار کمتر از ۳۰ گرم الکل در روز که حد پایین فرد الکلی و غیرالکلی است از طریق آب جو و شراب مصرف می کنند نمی توان این افراد را با افراد ساکن کشورهای که حدود ۸۰ تا ۹۰ درصد آنها ابداً الکل مصرف نمی کنند مقایسه نمود. مصرف بسیار کم الکل هم ممکن است در بروز کبد چرب و سیروز مؤثر باشد. لذا باید در کشورهای اسلامی بروز سیروز و سرطان کبد به علت کبد چرب ناشی از چاقی بررسی دقیق گردد و اعداد اخذ شده در کشورهای غیراسلامی را نباید با کشورهای اسلامی مقایسه کرد.

Kanwal F, Kramer JR, Mapakshi S, Natarajan Y, Chayanupatkul M, Richardson PA, et al. Risk of Hepatocellular Cancer in Patients With Non-Alcoholic Fatty Liver Disease. *Gastroenterology* 2018;155:1828-37.

اهمیت حفظ اصول سلامت برای جلوگیری از ابتلا به سرطان روده بزرگ

تعداد ۴۰۹۲ بیمار مبتلی به سرطان روده بزرگ با ۳۰۳۲ نفر از کسانی که سرطان روده نداشتند از نظر خطرات چاقی، مصرف الکل روزانه، اعتیاد به دخانیات، حرکت روزانه و اهمیت به ورزش و چگونگی عادات غذایی سالم با هم مقایسه شدند. عدم اعتیاد به سیگار میزان خطر بروز سرطان را به میزان ۱۸ درصد، نخوردن الکل ۱۷٪، داشتن تغذیه سالم ۳۰٪، داشتن حرکت و تمرینات ورزشی ۱۲٪ و عدم چاقی ۲۹٪ کم می کند. هرچه تعداد عوامل خطر بروز سرطان در افراد کمتر باشد بروز سرطان روده بزرگ کمتر دیده می شود، مثلاً با نبودن سه خطر از نوع بالا ۳۸ درصد و چهار عامل خطر ۴۷ درصد و نبودن ۵ خطر میزان بروز سرطان روده بزرگ تا ۶۷ درصد کمتر مشاهده می شود. بنابراین داشتن زندگی سالم، حفظ وزن طبیعی، عدم داشتن اعتیاد به دخانیات و الکل و خوردن غذای سالم و انجام ورزش می تواند تا بیش از ۵۰ درصد ابتلا به سرطان روده بزرگ را کاهش دهد. در این بررسی عوامل ارثی به عنوان خطر بروز سرطان دیده نشد.